

Floris wint Heel Holland Bakt Kids

WSV Muiden:
'We zijn enige
en juiste partij'

11 O'Coffee
'Negativiteit spoelen
we meteen snel weg'

Portretten **4**
Stefanie Hillel | Els Leijs
Ilse Millin | Willem Ferwerda

Onze redactie schrijft nog veel meer artikelen dan er in onze gratis weekkrant passen. Die 'EXTRA' artikelen plaatsen we elke dag online op BussumsNieuws.nl, NaarderNieuws.nl en MuiderNieuws.nl. Een selectie daarvan staat in dit magazine.

Wat is er allemaal Extra?

Op Extra presenteren we de achtergronden van het nieuws, schrijven we mooie persoonlijke verhalen over boeiende lokale inwoners, doen we verslag ter plaatse en zetten de beste verhalen uit de regio voor je klaar. Daarnaast zijn er rubrieken, zoals uittips voor het weekeinde, nieuws van verenigingen, historische verhalen, de agenda en gemeentelijke informatie. Als klap op de vuurpijl lees je elke zaterdagochtend 'Het Zaterdagportret', een lekker lang interview met een boeiende inwoner van Gooise Meren.

Leden krijgen toegang tot alle online-artikelen, ontvangen dagelijks het laatste nieuws in de mail én ontvangen het magazine gratis thuisbezorgd. Het magazine is à € 6,50 ook los verkrijgbaar in diverse winkels. En het mooie is: met een Extra lidmaatschap heb je online toegang tot alle Extra verhalen, ook die uit Hilversum, Weesp en Huizen.

Ook in magazine

Een selectie van onze Extra-artikelen, waaronder de Zaterdagportretten, vind je maandelijks in dit magazine. Ideaal voor wie liever op papier leest en een mooie toevoeging aan het lidmaatschap. Met jouw lidmaatschap help je ons ook om onze gratis weekkrant en dagelijkse nieuwssite te blijven maken. De artikelen op Extra kun je dus alleen lezen als je lid wordt. Het kost je slechts € 5,50 per maand of € 59,- per jaar (€ 7,- korting).

Word ook lid en blij betrokken.

Sluit een lidmaatschap af via BussumsNieuws.nl, NaarderNieuws.nl of MuiderNieuws.nl. Doe het vandaag nog!

Colofon

Extra magazine is een uitgave van Enter Media, www.entermedia.nl.

© Teksten en foto's zijn auteurs- rechtelijk beschermd. Niets mag worden overgenomen zonder toestemming van de uitgever.

Redactie: Sarah El Aty, Frank van der Heijden, Petra Olgers, Jacqueline Roest, Ellen Schokker, Ellen Kamminga
Foto's: Bob Awick e.a.
Vormgeving: Ingrid Handjes, en Ingeborg Ruitenbeek
Uitgever: Adri de Bruijn
Directie: Jolanda de Rijk
Lidmaatschap: BussumsNieuws.nl, NaarderNieuws.nl of MuiderNieuws.nl

In dit nummer

10

Floris (11) trotse winnaar van bakprogramma: 'Ik voel me opgelucht en heel blij'

20

Realisatie van natuurhaven WSV Muiden: 'We zijn enige en juiste partij'

22

Te weinig geld voor afbouw clubhuis Scouting Olav uit Naarden ten einde raad

23

Eigenaar koffiezaak 11 O'Coffee na bekladding: 'Negativiteit spoelen we meteen snel weg'

30

**In gesprek met locatiemanager Debbie Hendriks
Rocking Up X-Mas bezorgt 75 gezinnen een onvergetelijke kerst**

33

**Nieuwe parel aan erfgoedlijst Cuypersgenootschap
Deel van Palmkazerne nu gemeentelijk monument**

NOVEMBER

Portretten

4

Voormalig VVD-raadslid Ilse Millin:

'Ga eens af van die ik-mentaliteit, samen ben je sterk'

14

Tropisch ecooloog

Willem Ferwerda:

'De schoonheid van de natuur heb ik altijd ervaren als iets hoopgevends'

24

DNA-detective Els Leijs:

'Het is beter om te weten hoe de dingen echt in elkaar zitten'

34

Stefanie Hillel uit Bussum:

'We zijn one big family. Gelukkig!'

5 december

De magische tijd van het jaar waarin kinderhartjes sneller beginnen te kloppen en hun ogen glinsteren van opwinding is weer aangebroken. De komst van Sinterklaas markeert het begin van de feestdagen en deze eeuwenoude Nederlandse traditie zorgt vaak voor vreugde en samenhang.

Sinterklaas, met zijn witte baard, rode mijter en staf, is niet zomaar een figuur uit een kinderverhaal: hij belichaamt de geest van vrijgevigheid en genegenheid. Kinderen kijken reikhalzend uit naar zijn komst en ze zetten hun schoen in afwachting van kleine geschenken en lekkernijen.

De intocht van Sinterklaas in Nederland is een groots evenement dat jaarlijks miljoenen mensen trekt. Families staan vol verwachting te wachten om een glimp op te vangen van de Sint en zijn gevolg. Het is een evenement dat jong en oud verenigt en ons herinnert aan het belang van gemeenschap. Ook in Gooise Meren laat hij natuurlijk z'n gezicht zien.

Sinterklaas is een viering van traditie en erfgoed, maar het is ook een gelegenheid om vooruit te kijken naar de toekomst. Het herinnert ons eraan dat de generaties die na ons komen deze waardevolle gebruiken zullen voortzetten en de geest van Sinterklaas zullen handhaven. Dus laten we genieten van de vreugde van het samenzijn, de opwinding van het geven en de warmte van de gemeenschap. Sinterklaas herinnert ons eraan dat liefde, vrijgevigheid en verbondenheid de ware geschenken zijn die we elkaar kunnen geven.

Cadeautip: maak iemand lid van Extra! Deze persoon blijft dan op de hoogte van hetgeen zich afspeelt in Gooise Meren. Als lid van Extra heb je ook toegang tot alle nieuwsartikelen en achtergrondverhalen uit Hilversum, Weesp en Huizen. Nagenoeg een regiokrant voor nog geen zes tientjes per jaar.

Geniet van de komende feestelijkheden én dit mooie magazine,

Jacqueline Roest

Zorgzaam +
Makelaar
Bezige bij

Voormalig VVD-raadslid Ilse Millin:

**‘Ga eens af van
die ik-mentaliteit,
samen ben je sterk’**

Ze was jarenlang VVD-gemeenteraadslid in Gooise Meren en opende deze maand een nieuw makelaarskantoor in Bussum. Over een tijdje verhuist ze naar Spanje, maar dat is voor later. “Eerst nog een keer knallen.” We spreken met de Naardense Ilse Millin, die omkijkt naar haar medemens en dat graag meer zou willen zien. “Mensen denken heel erg in hun eigen straatje.”

Tekst: Ludo Struijk, foto's: Bob Awick

“Dynamisch”, zo omschrijft Ilse Millin (61) de huidige fase in haar leven. De week voor ons gesprek nam ze afscheid van de gemeenteraad. Met pijn in haar hart, maar haar leven vroeg om verandering. “Dat ik moest stoppen had te maken met mantelzorg, overlijdens en twee drukke banen. Alles is zo veranderd nu. Mantelzorg komt op de schouders van familie, daar heb ik alles aan gegeven en daar heb ik nul spijt van.”

De Naardense staat aan de vooravond van een frisse start: de opening van een nieuw makelaarskantoor. “Had je de vlaggen buiten al gezien?”, vraagt ze trots. “Morgen is de borrel, je bent van harte uitgenodigd.” We zitten in een vergaderkamer bij VAT Makelaars aan de Huizerweg 25a in Bussum. “Degene die je net naar buiten zag lopen is Dirk, mijn nieuwe compagnon. Wij hebben elkaar helemaal gevonden. Al die jaren heb ik een eigen kantoor gehad, nu heb ik eindelijk de juiste partner.”

Ilse groeide op in Amstelveen. Daar stond ze als kind al met haar neus op de bouwtekeningen. “Mijn vader had een onderneming in woninginrichting. Het ‘meten is weten’ werd mij met de paplepel ingegoten.” Ze woonde op verschillende

plekken in de wereld en ontmoette haar man in Engeland. “Die heb ik als souvenir uit Londen meegenomen.” Ilse ging naar het ondernemerscollege en werkte later in het bedrijf van haar man, die een vermogensbeheerbedrijf heeft. Na de opleiding tot makelaar en een eerste baan als makelaar richtte ze in 2008 haar eigen kantoor op. “Net voor de financiële crisis. Dat was een flinke vuurdoop. En een behoorlijk hoog vuur ook, maar ik ben er doorheen gekomen.”

Inmiddels is ze alweer 35 jaar woonachtig in het Gooi. Sinds 2007 woont ze in Naarden-Vesting. Daar kwam ze in contact met de lokale politiek. “Ik hoorde veel onvrede om mij heen. Mij werd gevraagd of ik iemand wist voor een rol in de gemeenteraad en toen dacht ik: misschien wil ik dat zelf wel.” Ilse zat twee jaar in de raad van Naarden en daarna vijf jaar namens de VVD in de gemeenteraad in Gooise Meren. Ze vond iedereen

en alles interessant, zo zegt ze zelf. Ze had een brede interesse, maar haar expertise lag – uiteraard – bij vastgoed. “Mijn aandachtspunten waren wonen, ruimtelijke ordening, monumenten en enkele grote projecten in Naarden. Ik vond het vreselijk leuk, maar was er wel minimaal twintig uur per week aan kwijt: dossiers vreten, vergaderingen voorbereiden, aanwezig zijn bij raadsvergaderingen en politieke avonden.”

Monumenten

“In Naarden-Vesting heb ik me altijd heel erg hard gemaakt voor monumenten. Ik vind het belangrijk dat historische panden behouden blijven. Verkeer was natuurlijk een ander punt. Ik ben heel druk bezig geweest om de vesting autoluw te maken. Twee jaar geleden zijn ze begonnen met de evenementenpas. Dat was een goed begin. We hadden nauw contact met het bewonersplatform. Het is heel veel praten met

inwoners en die waren altijd verdeeld. Mensen zijn alleen op zichzelf gefocust; ze kijken niet naar het grotere plaatje. Ze willen dat het voor hen wordt opgelost. Als je dan een oplossing aandraagt zeggen ze: nee, dat willen we niet. Maar je moet soms iets verder kijken dan je neus lang is.”

Wat gaf jou voldoening? “Ik wilde een aanspreekpunt zijn, een klankbord. Ik vind het belangrijk

‘En een behoorlijk hoog vuur ook, maar ik ben er doorheen gekomen’

om op te komen voor mijn medemens. Bij woningen geldt dat ook. Ik roep het al jaren en blijf het roepen: er zijn te weinig starterswoningen en te weinig levensloopbestendige woningen voor senioren. Daardoor stukt het. Oude mensen blijven in hun grote huizen zitten omdat er geen geschikte alternatieven zijn. Gescheiden mensen kunnen nergens heen. Projectontwikkelaars zijn alleen maar aan het rekenen; die willen goedkoop bouwen, dat zijn kleine appartementen. Alles draait om geld.”

Waren je rollen als gemeenteraadslid en makelaar erg verschillend? “Het is niet met elkaar te vergelijken”, zegt Ilse direct. “Als raadslid heb je een hele lange adem nodig. Wat je vandaag wilt, bereik je misschien over tien jaar. Over het verkeer in Naarden-Vesting zijn ze al veertig jaar bezig. Ik heb op een gegeven moment met mijn vuist op tafel geslagen en gezegd: hoe lang gaan we nog praten? Kom met één voorstel, dan kom je misschien ergens. Bij de gemeente duurt alles wat langer”, gaat ze verder. “Je hebt met meerdere partijen te maken, ook hele kleine partijen. Dat maakt het proces trager. Iedereen mag er wat van vinden. Soms kunnen die avonden enorm uitlopen. Maar het kan ook heel ludiek zijn. Ik zei weleens: ik word betaald om bij het cabaret aanwezig te zijn, zo leuk vond ik het om te doen.”

Snel schakelen

In de makelaardij ziet de wereld er compleet anders uit. “Je moet heel snel kunnen schakelen en voor- en nadelen kunnen afwegen. Dan speel je als makelaar een hele belangrijke rol. De markt forceert je om snelle beslissingen te nemen. En het gaat over heel veel geld. Dan is het belangrijk dat je goed advies en goede begeleiding krijgt door iemand die daar dagelijks mee bezig is én je kan waarschuwen voor de valkuilen. Daar komen wij kijken. Bij het verkoopspel moet je de beste deal voor jouw klant eruit halen. Elk huis is anders en de markt verandert iedere keer.”

Ilse noemt zichzelf een mensenmens. “Ik heb een hoog empathisch vermogen en kan mensen lezen. Als ik tien bezichtigingen doe, heb ik bij alle tien een ander verhaal. Bij elke bezichtiging heb ik namelijk andere mensen voor me. Ik speel in op de woonwens van degene die komt kijken. Mijn sterkste punt is dat ik mij heel goed kan aanpassen. Ik weet soms al aan het eind van de bezichtiging wie het huis gaat kopen.” En dan blijkt er toch één overeenkomst tussen het raadslid en de makelaar: “Ik stel steeds de vraag: wat is de beste deal voor mijn klant? Wat dat betreft verschilt het niet zo van de gemeente. Daar wil ik ook de beste deal voor mijn achterban. Ze kiezen voor jou. Ze hebben op jou gestemd. Dat geeft best een verantwoordelijkheid. Ik heb een groot plichtsgevoel.”

Boost

Bij VAT makelaars gaat ze vooral doen wat ze leuk vindt: verkoop, aankoop, taxaties, contact met mensen en bezichtigingen. “Ik heb altijd alleen gewerkt, nu heb ik eindelijk de juiste partner

gevonden. Dirk kende ik al uit mijn netwerk als hypotheekadviseur. Het gaat een hele leuke en dynamische samenwerking worden.” Makelaar Barbara Dupuits is er per 1 november bij gekomen. “Ik ga het een flinke boost geven en nog één keer knallen en dan vertrek ik naar Spanje. Ik kan ook vanuit daar werken en langzaam gaan afbouwen.” Vertel eens wat meer over Spanje. “Ik kom er al veertig jaar. Het plan om daar naartoe te verhuizen hadden mijn man en ik al langer, maar ik zei altijd: zolang de ouders er nog zijn, ga ik niet weg. Dat is vorig jaar helaas gebeurd. Het is weer een nieuwe uitdaging, ik kijk er heel erg naar uit. En ik ga daar niet in de zon liggen, ik word ziek van niks doen. Ik heb al een kantoor waarmee ik ga samenwerken. De gunfactor is heel groot in Spanje. We zijn daar al enorm geaccepteerd door de lokale bevolking.”

Met welk gevoel heb je de politiek achtergelaten? “Met tranen in mijn ogen. Maar ik moest. Ik zou er niet beter van zijn geworden als ik was doorgegaan.” Ilse zou graag meer jonge mensen in de politiek zien. “Ik zou willen dat meer jongeren naar de informatieavonden van de gemeente komen. De oude generatie houdt zich vast aan hun ideeën, maar het zijn juist de ouderen die lopen te mopperen. Mensen denken heel erg in hun eigen straatje, niet hoe het voor iemand anders is. Het is belangrijk dat jongeren hun geluid laten horen, dat zou geweldig zijn. Maar ik heb ook respect voor die jongeren die daar geen tijd voor hebben, met drukke banen en kinderen. En we leven allemaal heel gehaast, we krijgen de hele tijd heel veel informatie. Je wordt er gek van, je krijgt zo veel prikkels. Je staat ermee op en je gaat ermee naar bed. Iedereen is veel te druk.”

Jongeren

Ze herhaalt haar boodschap nog een keer: “Jongeren, jullie zijn altijd welkom om langs te komen, bijvoorbeeld bij een VVD fractievergadering. En als je geïnteresseerd bent om je steentje bij te dragen, graag! O, het zou zo fijn zijn als er meer jonge mensen in de gemeenteraad zouden zitten. We hebben een hele jonge wethouder, Mark Marshall, hij doet het heel goed. Misschien dat jonge mensen denken dat ze te jong zijn, maar dat is vaak niet zo.” Volgens Ilse begint het met goed luisteren. “Kom een keer naar een raadsvergadering. Kom kijken! Ga naar

een informatiebijeenkomst. Kom zelf luisteren. En luister niet naar mensen die het navertellen, want ze vertellen het na in hun woorden en hoe zij het hebben beleefd. Kom gewoon praten. Toon interesse. Je bent van harte welkom. Ik kan het niet vaak genoeg roepen.”

Tot slot wil ze nog iets zeggen over ouderenzorg en onderwijs: “Dat zijn hele grote problemen aan het worden en de overheid ziet dat onvoldoende in.” Na tien jaar mantelzorg voor haar ouders spreekt Ilse uit ervaring. “En kinderen zijn onze toekomst. Daar moeten we aandacht voor hebben.” Ilse maakt zich al jaren hard voor Het Gooi on Stage, een beroepenfeest voor vmbo-leerlingen. “Dat is ooit een idee geweest van een moeder die een zoon op het vwo had en een zoon op het vmbo. Die laatste moest al op 14- of 15-jarige leeftijd een beroepskeuze maken. Nou, wist jij het op die leeftijd? Toen heeft ze het beroepenfeest in het leven geroepen. Het is een geweldige manier voor leerlingen om kennis te maken met allemaal verschillende beroepen. Daar komen advocaten, ontwerpers, kappers, bouwbedrijven, horecabedrijven, Schiphol, diamantairs en hulpverleners. Ik stond daar ook. En dan vragen leerlingen: mag ik bij u komen kijken? Nou, ik moest op een gegeven moment nee verkopen. Dan zat ik hier met achttien kinderen om te laten zien wat een make-laar doet. Ik heb vanaf het begin meegedaan en hoop dat meer bedrijven dat doen.” Voor het Gooi vindt het beroepenfeest plaats in de Grote Kerk in Naarden. De volgende editie is op 12 maart.

Ilse sluit af met een laatste vurige oproep aan de gemeenschap: “Word sociaal! We moeten het samen doen. En ik ben VVD hoor, een sociaal liberaal, niet van één of andere socialistische partij. Ik kan heel goed door een deur met PvdA op sociaal vlak. Ga eens af van die ik-mentaliteit. Het draait niet allemaal om geld. Samen ben je sterk.”

‘Ze hebben op jou gestemd. Dat geeft best een verantwoordelijkheid’

Patissier in de dop +
Bescheiden
Sportief

Floris (11) trotse winnaar van bakprogramma:

**‘Ik voel me
opgelucht
en heel blij’**

Floris van Weeghel uit Bussum is de grote winnaar van het MAX-programma *Heel Holland Bakt Kids 2023*. In een zenuwslopende finale nam hij het op tegen zijn concullega's Mira en Hannah, waarna hij er met de beker vandoor ging. Wij spraken hem over dit bijzondere avontuur; hoe heeft de 11-jarige winnaar zijn deelname ervaren?

Tekst: Nikola van Krieken, foto's: Foto's, inclusief cover: © Elvin Boer / MAX

Eind vorige maand was het een feestelijke dag in het plaatselijke muziekverenigingsgebouw van ViJoS in Bussum, waar Floris samen met zijn familie en vrienden samenkwam om zijn overwinning van het programma *Heel Holland Bakt Kids* te vieren.

Hoewel Floris zelf geen lid is van de vereniging gaven ze hem de ruimte om zijn succes te vieren. Dit was eigenlijk plan B, aangezien het oorspronkelijke idee was om het feestje bij zijn eigen club – atletiekvereniging Tempo – te houden, maar dat was niet mogelijk vanwege het vrijwilligersfeest dat daar plaatsvond. ViJoS was echter uiterst meedenkend en stond klaar om te helpen, zodat Floris zijn triomf met familie, vrienden en klasgenoten kon delen.

Droom

Meedoen aan *Heel Holland Bakt Kids* was een droom die Floris al heel lang koesterde. “Het idee om deel te nemen aan het programma ontstond eigenlijk al vorig seizoen, maar toen had ik de inschrijvingen gemist. Daarom schreef ik mijzelf dit jaar in, maar ik had nooit verwacht dat ik überhaupt zou worden geselecteerd voor het programma”, vertelt Floris in ons telefoongesprek, waarbij zijn moeder aanwezig is.

Het proces van deelname omvatte eerst een digitale aanmelding waarbij Floris vragenlijsten moest invullen en deze samen met een aantal foto's moest opsturen. “Daarna had ik een telefonisch gesprek, gevolgd door het bakken van een taart die beoordeeld werd door een professional die werkt bij meester-pâtissier en meester-

boulangier Robèrt van Beckhoven. Op een later moment moesten we nog een keer iets bakken waar Robèrt zelf bij was.” Op de vraag of hij had verwacht om daadwerkelijk in het programma te belanden, antwoordt Floris bescheiden dat hij het gehoopt had.

Floris' liefde voor bakken begon al op jonge leeftijd toen hij zijn moeder in de keuken mocht assisteren tijdens het bakken en koken. Terwijl zijn broertjes altijd afhaakten, bleef Floris bij zijn ouders in de keuken staan en nam hij verschillende taken op zich. “Zijn vader en ik vinden bakken en koken ook heel erg leuk, maar we zijn zeker geen sterren in de keuken. Floris wil vaak veel meer uitproberen en met technieken experimenteren dan dat wij dat willen”, lacht zijn trotse moeder Tamara.

Opmnames

De afleveringen zijn in de zomervakantie opgenomen in Maasbergen. “Twee weken lang waren er om de dag opnames. De eerste paar dagen kregen we de tijd om te wennen aan de keuken en gerei”, legt de jonge Bussumer uit. De wedstrijd bestond uit vijf afleveringen, waarbij in de eerste aflevering niemand werd geëlimineerd. Daarna ging er elke uitzending een kind naar huis. Floris kwam elke opnamedag vanuit zijn woonplaats Bussum naar de tent om te bakken. “Kinderen die verder weg woonden, konden ook de avond voor de opnamedag al komen om te overnachten op de locatie. Maar ik vond het toch wel fijn om elke avond gewoon lekker in mijn eigen bed te slapen”, licht Floris toe. En tot zijn eigen verbazing sleepte hij na de opnameweek de winnaar-

strofee in de wacht. “Ik voel me opgelucht en heel blij”, vertelt hij. Als we de winnaar vragen waarom hij opgelucht is, legt Floris uit dat hij vanaf de zomervakantie geheim heeft moeten houden dat hij de bakwedstrijd gewonnen had. “Het is nu eindelijk de wereld in!”

Spektakelstuk

Floris beseft dat hij heeft gewonnen van getalenteerde medekandidaten en voelt zich vereerd. “Ik had het echt nooit verwacht”, stelt hij. Zijn creativiteit combineert hij graag met zijn passie voor bakken. Niet voor niets is dan ook de laatste opdracht – het spektakelstuk – zijn favoriet van afgelopen seizoen. “Hierbij moest ik een *hogehoedtaart* maken. Dat is ook de taart die het best gelukt is. Ik kon hier veel creativiteit in kwijt. Ik kon veel kanten op met deze opdracht, en vooral omhoog! Het was best moeilijk, maar heel leuk, ook omdat ik groot fan ben van Harry Potter. Ik heb een magische snoephoed gemaakt, dat past bij Fred en George Wezel”, aldus de winnaar. Met onder andere deze taart blies hij de

jury omver en won hij na twee spannende weken het programma.

Afgelopen weekend heeft hij dit dus met een gemêleerd gezelschap uitgebreid gevierd bij muziekvereniging ViJoS. Gisteren moest hij voor het eerst sinds de finale-uitzending weer naar school. “Ik heb de taart die ik in de finale heb gebakken thuis nog een keer gemaakt. Deze heb ik getrakteerd op school. Daarna hebben we met de hele klas het NOS Jeugdjournaal gekeken. Hierin zat een item over mij. De crew van het Jeugdjournaal was erbij toen ik de taart voor mijn klasgenoten aan het bakken was.” Zijn moeder: “Ik ben heel trots en vind het heel tof om te zien dat Floris zo’n grote passie voor bakken heeft.

Ik vind het ook leuk om hem zo bezig terug te zien op televisie.”

Bakstudie

Floris denkt erover om in de toekomst meer te doen met zijn bakvaardigheden. Hij zit momenteel in groep 8, en gaat volgend jaar naar de middelbare school. “Daarna wil ik graag een bakstudie volgen. Ooit een eigen patisserie beginnen is mijn droom”, vertelt het talent. De winnaar is vastbesloten om te blijven leren en nieuwe technieken en bakcreaties uit te proberen. Zijn ervaring in *Heel Holland Bakt Kids* heeft hem alleen maar meer geïnspireerd om zijn culinaire vaardigheden verder te ontwikkelen en zijn passie te volgen.

‘Ik had nooit verwacht dat ik überhaupt zou worden geselecteerd voor het programma’

A portrait of Willem Ferwerda, a middle-aged man with short, light-colored hair, wearing a blue button-down shirt under a dark blazer. He is standing outdoors with green trees and a cloudy sky in the background. The text is overlaid on the lower left of the image.

Tropisch ecooloog Willem Ferwerda:

**‘De schoonheid
van de natuur heb
ik altijd ervaren als
iets hoopgevend’**

Landschapshersteller +
Winnaar oeuverprijs
'Amsterdammertje'

Willem Ferwerda uit Bussum zet zich al zijn hele professionele leven in voor een duurzame toekomst voor de volgende generatie. Bijna elf jaar geleden richtte hij Commonland op, een organisatie die wereldwijd gedegradeerde landschappen herstelt. Hij is een bevlogen ecooloog en ondernemer die mensen met tegengestelde belangen weet te verbinden. "Ik ben een denker en bovenal een doener. Ik zoek naar oplossingen, maar altijd wetenschappelijk verantwoord."

Tekst: Ludo Struijk, foto's: Commonland

Hij is net terug van de Klimaatweek in New York, die gelijktijdig met de jaarlijkse algemene vergadering van de Verenigde Naties plaatsvindt. Willem Ferwerda (1959) zit in zijn kantoor in Amsterdam en we spreken elkaar via een videocall. De aanleiding van ons gesprek is de Wubbo Ockels Brandaris oeuverprijs die Ferwerda in september in ontvangst mocht nemen. De jury prees hem voor zijn getoonde moed, volharding en verbeeldingskracht. "Ik bleek genomineerd en werd ineens gebeld, dat was een hele eer", vertelt de Bussumer over de onderscheiding.

‘Het is zo verbonden met mijzelf, zo positief en zo krachtig, dat het voor mij een hele belangrijke drijfveer is’

Als tropisch ecooloog heeft Ferwerda meer dan dertig jaar internationale ervaring in grootschalig landschapsherstel en behoud van ecosystemen. Vanuit de overtuiging dat ecologie leidend zou moeten zijn in de economie startte hij in 2013 Commonland, ondersteund door ondernemer Wijnand Pon. De organisatie heeft inmiddels meer dan veertig medewerkers en is actief in 23 landen. “De schoonheid van de natuur heb ik altijd ervaren als iets hoopgevends”, zegt de ecooloog. “Het is zo verbonden met mijzelf, zo positief en zo krachtig, dat het voor mij een hele belangrijke drijfveer is.”

Avontuur

Ferwerda groeide op in de Amsterdamse Watergraafsmere waar hij “als klein Amsterdammertje” al vroeg op avontuur ging. In de stadse natuur vond hij egels, kikkers, muizen en krekels. “Ik heb daar mooie herinneringen aan. Het was toen nog een stuk groener dan hoe het nu is. Ook in Amsterdam vond ik plekje die mij als jongetje een soort van oergevoel gaven. Dat gevoel heb ik weten vast te houden.” Op 14-jarige leeftijd werd hij lid van het Wereld Natuur Fonds en op zijn 16de ging hij al naar Duitsland om daar internationale gespecialiseerde boeken over zoogdieren, fossielen, geologie, amfibieën en reptielen te kopen. “En natuurlijk om de dierentuin en het beroemde natuurhistorische Senckenberg Museum in Frankfurt te bezoeken.”

Ferwerda studeerde biologie aan de Vrije Universiteit en volgde daarna masters tropische ecologie, tropische landbouw- en milieukunde aan de Universiteit van Amsterdam en de Universidad Nacional in Bogotá. “De tropen trokken mij als kind al, daarin heb ik me gespecialiseerd. Je kan mij een stuk regenwoud laten zien op een foto en ik kan redelijk snel inschatten of dat nou Borneo, Congo of het Amazonegebied is.”

Na zijn studie werkte Ferwerda vanuit Colombia voor SNP Natuurreizen, waar hij expedities en groepsreizen organiseerde naar ongerepte

natuurgebieden, met name in Latijns-Amerika. Daarna werd hij natuurbeschermer en uiteindelijk directeur van de Nederlandse tak van de International Union for Conservation of Nature (IUCN), de moederorganisatie van het internationale Wereld Natuur Fonds. Daar zette hij in 2005 Leaders for Nature op, een internationaal businessnetwerk om biodiversiteit op de agenda te zetten. “Dat was samen met consultant McKinsey en recruiter Egon Zehnder, met dank aan Jan Theo Bautz, een andere Bussumer.” Hij schreef een open brief aan de overheid en zorgde er persoonlijk voor dat 84 CEO’s van grote bedrijven, van Shell tot Rabobank, zich erachter schaalden. De brief leidde uiteindelijk in 2009 tot een akkoord tussen Nederlandse natuurorganisaties en werkgeversorganisatie VNO-NCW, landbouworganisatie LTO en MKB-Nederland over het belang van biodiversiteit.

Desastreus

Ferwerda zag in zijn werk de grootschalige vernietiging van landschappen ten behoeve van de menselijke ontwikkeling en economische groei. “Dat deed pijn, ook omdat ik wist dat het anders kon. We hoeven niet terug naar de middeleeuwen, maar we zullen de ecologie wel een heel prominente plaats moeten geven in de economie. Anders klappen ecosystemen. Tel daar de klimaatverandering en gevolgen van vervuiling zoals stikstof bij op en de gevolgen zullen desastreus zijn.”

In 2012 nam hij een sabbatical. Samen met experts van het internationale netwerk van de IUCN (Commission on Ecosystem Management) en de Rotterdam School of Management (Erasmus Universiteit) ging hij op zoek naar een praktische langetermijnaanpak voor landschapsherstel, maar vooral ook naar een taal waarin alle betrokkenen zich konden vinden en die daardoor verbond. “Ik realiseerde me dat daar een enorme mismatch zat. Als ik met bestuurders, investeerders, natuurbeschermers, boeren en burgers sprak over biodiversiteit en ecosystemen raakte iedereen de weg kwijt.”

Vier pijlers

Ferwerda reisde de wereld rond en ging in gesprek met boeren en investeerders rond het thema taal. “Ik ben met drie woorden uit de financiële wereld aan de slag gegaan: *losses*, *risks* en *returns*. Dat zijn woorden die iedereen begrijpt. Ik ben ze gaan vertalen naar een gebiedsgerichte aanpak.” Het

leidde tot het 4 Returns Framework for Healthy Landscapes, een taalmodel dat tevens meetbare indicatoren en een handelingsperspectief voor decennia omvat. De vier pijlers richten zich op (1) het herstel van natuur, (2) het terugbrengen van sociaal rendement, (3) financieel rendement in landschappen en (4) het herstel van inspiratie. Die laatste is de belangrijkste 'return' volgens Ferwerda. "Als je daarover begint, open je het hart van mensen zodat je echt verder kan gaan praten over wat mogelijk is."

In 2013 zag Commonland het levenslicht en kon Ferwerda zijn '4 Returns' in de praktijk gaan toepassen. Met hulp van filantropen startte hij zijn eerste projecten in Zuid-Afrika en Spanje. Daarna volgden onder meer Australië, Nederland en India. Commonland wordt sinds de start financieel gesteund door de COMON Foundation van Wijnand Pon. Inmiddels zijn onder andere ook de Nationale Postcode Loterij en de IKEA Foundation financiers van de organisatie.

Onderdeel van het 4 Returns Framework is dat het onderscheid maakt tussen drie verschillende landschapszones zodat stakeholders een landschap leren begrijpen. Een 'natural zone' is een gebied waar natuur domineert, zoals een nationaal park. "Dat kan bijvoorbeeld ook een berghelling zijn die ontbost is. Dat moet natuur worden om water vast te houden." De 'combined zone' is de plek waar landbouw wordt gecombineerd met biodiversiteit. Dat resulteert in regeneratieve landbouw, bosbouw en rotatieveeteelt. In de 'economische zone' wonen en werken mensen. Daar staan fabrieken en is infrastructuur. "Bij alle landschappen moet je nadenken: hoe zou het er over minimaal twintig jaar uit moeten zien? En wat moet je dan nu gaan doen? En je moet het ook kunnen monitoren en daarvan blijven leren."

Spanje

In de landschappen waar Commonland actief is, werkt de organisatie intensief samen met lokale partners en het lokale netwerk van die partners. "In het zuidoosten van Spanje vormden 21 innovatieve boeren en andere betrokkenen in 2015 de AlVelAl-vereniging", vertelt Ferwerda. Commonland werkt samen met die vereniging, die inmiddels meer dan 450 leden telt, aan het herstel van de Altiplano Estepario. "Dat is een gebied van meer dan een miljoen hectare, een kwart van Nederland." Inmiddels zijn er alleen al in Spanje vijf grote gebieden die het 4 Returns Framework willen implementeren.

Ferwerda opent op zijn computerscherm de IUCN Rode Lijst van bedreigde diersoorten. “Van de 150.000 dier- en plantsoorten die onderzocht zijn, zijn er 42.000 bedreigd. Dat is bijna een derde. Sinds 1964 is deze lijst de meest betrouwbare barometer van de mondiale biodiversiteit. Biodiversiteit is de essentie van ons bestaan; dat staat voor diversiteit en diversiteit staat voor veerkracht. Die veerkracht hebben we in de toekomst nodig om ons aan te kunnen passen aan de omgevingsfactoren vanwege klimaatverandering, of we dat nu zelf doen door oorlogen en allerlei ellende of dat ze meer geologisch en fysisch van aard zijn. Het klinkt misschien raar, maar als mens zijn we onderdeel van de evolutie. Dat betekent dat onze technologie en zelfs oorlogen en door mensen veroorzaakte rampen daarbij horen. Als soort zijn wij net als vele andere soorten veerkrachtig. Wij als mensen hebben voldoende innovatief en adaptief vermogen om die veerkracht te helpen. Het betekent wel dat we met de natuur moeten gaan samenwerken. Dan kan je die veerkracht relatief snel herstellen. Maar dan moet je wel leren om te denken.”

Hij vervolgt: “Als je naar de feiten kijkt dan zie je dat meer dan 40 procent van het landoppervlak op aarde zwaar gedegradeerd is. Dat wil zeggen dat het steeds onbewoonbaarder wordt. We hebben nu een economie die is gebaseerd op maximalisatie van winst per hectare, en dat geldt voor oliewinning, mijnbouw, landbouw, veeteelt, bosbouw, noem maar op. De maximalisatie van winst wordt nog steeds bij elke businessschool onderwezen als het walhalla. Maar als je die twee woorden erachter zet – per hectare – dan krijg je ontbossing, vervuiling, overbemesting, stikstofproblemen. Alle dingen die je niet wilt hebben.”

Informatietijdperk

De ecooloog wijst op de verplaatsing van problemen. “Welk deel van ons voedsel komt uit Nederland? Zo’n 75 procent niet, dat wordt gefabriceerd in andere landen. Dat is een deel van de ecologische voetafdruk van de Nederlandse bevolking. Westerse landen hebben een grote voetafdruk en arme landen een kleine. Die roeien het allemaal nog zelf, terwijl ze ook produceren voor de wereldmarkt. Daar gaan we tegen-

woordig niet meer mee wegkomen, want we leven in een informatietijdperk waarin steeds meer mensen in armere landen weten wat er gaande is.”

Ferwerda vervolgt zijn betoog: “De ‘degradatie-economie’ die we de afgelopen eeuwen hebben opgebouwd heeft hele mooie dingen opgeleverd, maar nu komen we op een keerpunt. In tegenstelling tot wat sommige activisten zeggen is de planeet er nog gewoon in 2040 of 2050, ook als we internationale deadlines van een stop op CO²-emissies niet halen. Mijn zorg is dat we die 1,5 graad niet halen en die 2,5 graad denk ik ook niet. Dus het wordt warmer en we krijgen een stevige verschuiving van (weer)systemen. Dat is al gaande, je hoeft de krant maar open te slaan. Hoe gaan wij daarmee om? Dat is de vraag. Zal Amsterdam onder water komen te liggen? Vermoedelijk wel. Wanneer weten we niet. De generatie die nu opkomt ziet dit meer in dan de generaties hiervoor. Eerlijk gezegd vind ik het moeilijk om samen te werken met mensen van mijn leeftijd. Die zitten over het algemeen in dat oude denken. Ik heb daar zelf nooit in gezeten omdat ik

altijd hele andere keuzes maakte. Maar ik merk wel dat heel veel mensen hier geen enkel benul van hebben. Die doen gewoon hun ding en zijn alleen maar bezig met meer geld en materie.” Ferwerda heeft nog altijd een hoopvolle kijk op de wereld. “Ik richt mij niet op *doom and gloom*. Ik zie het wel: ik lees de rapporten, ik ga naar de conferenties, ik zit al heel lang in het wereldje. Maar als ik die *bitterness* zou krijgen, dan zou ik, in evolutionaire termen, niet kunnen denken in adaptatie.”

‘De pijn waar ons gezin doorgaat, leert dat je geen controle hebt over het leven’

Aan het begin van ons gesprek vertelde Ferwerda dat zijn gezin in 2022 een zwaar jaar doormaakte. Hun bijna 21-jarige zoon Lucas, student filosofie in Leiden, overleed in augustus van dat jaar plotseling door een hartritmestoomnis. “Het heeft ons in een diepe en rauwe rouw gestort. De pijn waar ons gezin doorgaat, leert dat je geen controle hebt over het leven”, zegt Ferwerda. “Hoe ga je dan door? Het is een uitdaging, maar je hebt geen keus. Allereerst moet je de tijd nemen om het verdriet en gemis, dat op de meest onverwachte momenten blijft komen, te verweven in je systeem. Je bent plotseling een gehandicapt gezin. We hadden eerst twee kinderen, en die heb ik nog steeds, maar één is ons ontvallen. En toch, ook dan, in je diepste verdriet, heb je een keuze om te kiezen voor liefde en hoop of bitterheid. Wij kiezen voor het eerste.”

En bij die keuze vindt de ecooloog het tijd worden dat hij zich meer uitspreekt. “Dat heeft deels ook te maken met mijn zoon. Ik heb echt besloten om iets meer naar buiten te treden over mijn werkveld. Ik spreek de taal van experts en ik ben zelf een expert. Ik heb altijd internationaal gewerkt: ik kijk met een buitenlandse bril naar Nederland, en zie het land vastzitten door polarisatie. Is er een probleem dan is dát de oplossing of dan is dát de oorzaak. Dat is de hijgerige samenleving die blijkbaar vraagt om instant oplossingen, terwijl het hier gaat om het neerzetten van een langetermijnvisie waarin oplossingen verborgen zitten.”

Cohesie

Succesvolle restauratie van een landschap duurt minimaal één generatie, of twintig jaar. Maar

denken in decennia in plaats van in kwartaalcijfers is heel lastig voor veel partijen, aldus Ferwerda. “Voor bedrijven begrijp ik dat, maar voor een overheid ligt dat anders. Natuurlijk krijg je dan te maken met verbindingen die je niet helemaal begrijpt, maar die er wel zijn. Gedegradeerde bodems, stikstof, boeren zonder toekomstbestendig verdienmodel, dorpen waar sociale netwerken verdwijnen – het zijn problemen die niet los van elkaar zijn te zien. Dat is een typisch kenmerk van ecologie: de verbindingen tussen de boom, de schimmel of de vogel. Als je de schimmel (paddenstoel) weghaalt, gaat er uiteindelijk iets mis met de boom. Dat is de kern van de biodiversiteit. En zo is het ook in de samenleving. Ecologie gaat uiteindelijk ook over cohesie.”

“We staan in Nederland bekend als een volkje dat zijn eigen landschap creëert, en natuurlijk dijken bouwt. ‘Landscape’ komt ook uit het Nederlandse woord landschap. De stikstofcrisis heeft Nederland gestort in een grotere ruimtelijke-orderingcrisis. Het mooie van een crisis is dat het nieuwe kansen creëert. Een gebiedsgerichte aanpak die vier returns per landschap genereert, is zo’n kans. Ik denk dat Nederland zich geleidelijk aan zou moeten ontwikkelen van het tweede landbouwexportland van de wereld naar een land dat kennis van landschapsbouw en -herstel exporteert. Daar is internationaal enorm behoefte aan”, zegt Ferwerda. “Als iemand die met beide benen op de grond staat, heb ik ervaren dat de eerste return, de Return of Inspiration, eigenlijk het belangrijkste is om mensen weer hoop te geven.”

*Wil je meer lezen over de activiteiten en projecten van Commonland?
Ga dan naar commonland.com.*

‘Maar als ik die *bitterness* zou krijgen, dan zou ik, in evolutionaire termen, niet kunnen denken in adaptatie’

Realisatie van natuurhaven

WSV Muiden: ‘We zijn enige en juiste partij’

Het rapport ‘Muidenaren Schuitje Varen’ is door de Commissie Realisatie Natuurhaven gepresenteerd aan wethouder Hugo Bellaart. “Dit werd mooi indringend en interessant gesprek dat zeker nog een vervolg krijgt. Inhoudelijk was het constructief”, zegt Dirk de Jong, bestuurslid bij WSV Muiden.

Tekst: Jacqueline Roest, foto: WSV Muiden

De Jong – links op de foto – is een van de zes betrokken Muiders met veel ervaring op watersportgebied die zich inzetten om op de oude A1-locatie een natuurhaven te realiseren. Zijn partners *in crime* zijn: Eric Karel, Dirk Streefkerk, Frank de Melker, Ad van der Vliet en Xander van Baarsen (rechts op foto)

Zij willen met een verenigingshaven – “een aanwinst voor het verenigingsleven en economisch gezien een goede impuls voor de lokale winkels en horeca” – de wildgroei van clandestiene liggers en daarmee de verloedering van Muiden tegengaan. Welke ideeën hebben zij op papier gezet? Wethouder Hugo Bellaart (midden op foto) ziet een samenwerking in ieder geval wel zitten. Hij spreekt van een ‘vurige wens’, maar het is ook een ‘puzzel’.

Speciale commissie

Begin dit jaar verscheen het rapport ‘Enquête Ligplaatsen behoefte inwoners Muiden en Muiderberg’. De leden besloten vervolgens in mei dat er een speciale commissie in het leven geroepen moest worden die zich met de natuurhaven zou bezighouden. ‘Muidenaren Schuitje Varen’ is daarvan het resultaat. “Het nieuwe rapport is bedoeld om aan te tonen dat WSV Muiden de enige en juiste partner is voor de realisatie van de beoogde natuurhaven”, aldus de commissieleden. De vereniging vraagt om inzicht en samenwerking met de gemeente Gooise Meren, alle politieke partijen, Waternet en de provincie Noord Holland om tot de realisatie van een verenigingshaven voor de bewoners van Muiden te komen.

WSV Muiden (opgericht in 2007) wil een echte – breed toegankelijke – verenigingshaven zijn voor inwoners van Muiden en Muiderberg. “Een natuurhaven met lage natuurvriendelijke beschoeiing, drijvende steigers, walstroom, een trailerhelling en een toiletgebouw met kantoorruimte. Een haven met gemiddelde voorzieningen.” De gemeente blijft wel eigenaar van de gronden, spreekt WSV Muiden uit. “Ze houdt daarmee de regels van uitbating in handen, zodat deze zeldzame en belangrijke locatie niet vervreemd kan worden en ten nutte van het maatschappelijk belang geborgd is. Dus niet zoals in Nederhorst den Berg waar Jachthaven Spiegelzicht verkocht is en lokale inwoners geen kans meer hebben op een ligplaats.”

Zelf denkt WSV Muiden aan een erfpachtconstructie onder voorwaarden. Dat gebeurt ook in andere watersportplaatsen. “WSV Muiden voert graag de regie als uitvoerende

partij, zodat de gemeente één partner heeft, en wil graag samenwerking met andere lokale verenigingen zoals de Zeeverkenner, sloeproeiverenigingen, maar ook met Muiden-Pampus-Muiden en de KNRM.” Ook voor de brandweer, haar boot en haar duikers zou deze locatie praktisch kunnen zijn, meent WSV Muiden.

Betalen via app

Passanten betalen – als het aan WSV Muiden ligt – via een reserverings/betalingsapp, bijvoorbeeld www.bluewater-app.nl. Dat is efficiënt en veilig. Zij kunnen aanleggen aan de kade van de Vecht (“voor zover deze in verband met de ‘slim schuiven’-gedachte van de Bruine Vloot in het hoogseizoen niet benut wordt”). Er komt een havenmeester en vrijwilligers/leden houden per toerbeurt toezicht. Om het aantrekkelijk te maken, wil WSV Muiden overgaan tot een kleine onkostenvergoeding. “De havenmeester is op vaste uren aanwezig op de haven en is via een mobiel nummer altijd bereikbaar.” Er wordt voor de havenmeester een kleine ruimte ingericht als kantoor.

Wie te zijner tijd een ligplaats wil bemachtigen, moet lid zijn (of worden) van WSV Muiden. Er zijn offertes aangevraagd voor de aanleg van honderd zestig ligplaatsen. De vereniging is voornemens 50 procent van de ligplaatsen op 10-jarige basis aan haar leden te verhuren, of korter indien het lidmaatschap eerder eindigt. De overige 50 procent wordt op jaarbasis/contract aan leden verhuurd. Hiermee borgt de WSV Muiden inkomsten en daarmee het budget om de haven met zo min mogelijk kosten aan te leggen. Tevens zijn de operationele kosten gedekt. “Door niet alle plaatsen vooraf te verhuren, houden we ligplaatsen bereikbaar voor iedereen.”

‘Hard maken’

Wethouder Hugo Bellaart blikt tevreden terug op de ontmoeting en reageert: “Verschillende partijen hebben ambities in de haven van Muiden. De gemeente deelt die ambities en probeert belangen zo goed mogelijk te verenigen. Het is een puzzel. Het is een vurige wens om meer ligplaatsen te creëren voor inwoners, recreanten en passanten. De ontwikkeling van een natuurhaven kan daarin voorzien. Het terrein dat daarvoor in beeld is heeft alleen vooralsnog een andere bestemming en is overigens ook niet in handen van de gemeente. De gemeente wil zich hard maken voor die natuurhaven en kijkt daarbij ook op welke wijze en door wie de natuurhaven geëxploiteerd zou kunnen worden. De WSV is daarvoor een goede kandidaat.”

Te weinig geld voor afbouw clubhuis

Scouting Olav uit Naarden ten einde raad

Het bestuur van Scouting Olav heeft de aanneemovereenkomst voor het nieuwe clubhuis Wiggershuis ondertekend. Deze maand wordt de eerste paal geslagen. “Gelukkig zijn we weer een stap verder”, laat woordvoerder Jeroen Bolweg weten.

Tekst: Jacqueline Roest, beeld: MOKA

Dat lijkt goed nieuws, ware het niet dat er onvoldoende budget is om het clubhuis af te werken. Dat komt omdat de bouw prijzen inmiddels zo enorm zijn gestegen en omdat de gemeente Gooise Meren zoveel facturen – voor een bedrag van ruim 30.000 euro – heeft gestuurd. Voor het ontstane gat in de begroting van 75 mille is nu een subsidie-aanvraag bij de gemeente ingediend.

Scouting Olav werd op 11 februari 2021 opgeschrikt door een vreselijke brand, waarbij het

clubhuis verloren ging. De directe materiële schade bedraagt ruim 860.000 euro. Nadat de eerste klap verwerkt was deden bestuur, vrijwilligers en leden er alles aan om geld bij elkaar te krijgen voor herbouw.

Het ontwerp van het nieuwe clubhuis is gemaakt door architect MOKA. Het is een eigentijds ontwerp dat past binnen de omgeving en de strenge regelgeving van de gemeente Gooise Meren. Bolweg: “Helaas zijn sinds de brand – nu 33 maanden geleden – de kosten van herbouw sterk opgelopen, waardoor er onvoldoende geld beschikbaar is om het casco af te bouwen.” Helaas wordt een belangrijke kostenpost door de gemeente Gooise Meren veroorzaakt door onder andere bouwvergunningkosten en meerkosten door aanpassing van het ontwerp op instructie van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed, zegt Bolweg.

Natuurlijk zit Scouting Olav in de tussentijd niet stil. Binnenkort worden er weer speculaspoppen verkocht en vanaf begin december start de kerstbomenverkoop om de clubkas aan te vullen. Alle hulp is welkom! Via info@scouting-olav.nl kan contact worden gelegd met de club voor vragen of hulpaanbiedingen.

Eigenaar koffiezaak 11 O'Coffee na bekladding:

‘Negativiteit spoelen we meteen snel weg’

De eigenaar van koffiezaak 11 O'Coffee heeft aangifte bij de politie gedaan van het feit dat zijn pand aan de Brinklaan 102 door onverlaten met rode verf is beklad. Hij heeft geen idee wie hier achter kan zitten.

Tekst: Jacqueline Roest, foto: 11 O'Coffee

Alle ramen zaten onder met hele nare teksten en een hoop rode verf, laat iemand op de buurtapp Nextdoor weten: “De politie is geweest, maar helaas zijn er (nog) geen ooggetuigen gevonden.” Het incident vond eind oktober plaats.

Eigenaar Ahmed noemt het ‘kinderachtig’. “Helaas lopen er mensen rond die baldadig zijn en grapjes willen uithalen. Maar wij laten ons niet uit het veld slaan.” Hij schrok zich woensdagmorgen 25 oktober j.l. wezenloos toen hij om half acht bij zijn zaak arriveerde. Zijn ramen, logo en deur waren met verf ondergespoten. “Wat is dit voor gezeik?” De schoonzoon van oud-wethouder Hans Zonneveld belde direct met de politie en een schoonmaakbedrijf.

“De politie heeft foto's gemaakt en een buurtonderzoek gehouden. Alles is meteen in gang gezet”, vertelt Ahmed.

Ondertussen zette hij gewoon z'n winkel open. “Ik besteed geen aandacht aan negativiteit. Hoe meer aandacht je daaraan geeft, hoe meer het zal groeien en daar houd ik niet van.” *Heb je enig idee wie dit op z'n geweten heeft?* “Nee, natuurlijk niet. Ik onderneem al bijna vier jaar in Bussum en er is alleen maar lof voor 11 O'Coffee”, aldus Ahmed, die overstelpt is met lieve en bemoedigende woorden én bloemen van gasten en mede-ondernemers. “Ik begrijp het niet. Ik weet ook niet of het echt aan mij ligt, het 11 O'Coffee is of baldadigheid is.”

Is het pand inmiddels weer schoon? “Ja natuurlijk, negativiteit spoelen we meteen en snel weg”, lacht hij. “Dat werkt het beste, gewoon doorgaan. Ik ben hier totaal niet mee bezig. Er is iets gebeurd en we schakelen weer snel over tot de orde van de dag. Gewoon genieten van het leven en niet omkijken wat je tegenhoudt om te leven en helemaal niet als je niet weet waar het vandaan komt.” Helemaal schoon is het pand overigens niet: door de ramen kun je weer kijken, maar een deel van de gevel en de deurklink zijn nog wel rood.

De politie laat weten bekend te zijn met de melding dat de ramen van de koffiezaak in de nacht van dinsdag op woensdag besmeurd zijn met verf. “We onderzoeken wie dit heeft gedaan”, laat een woordvoerder weten. Het is in goed twee weken tijd de tweede koffiezaak die ‘geraakt’ wordt, al was er bij Coffee Times aan de Struikheiweg sprake van een explosie. *Is er een verband?* “Het is niet bekend of deze zaak verband heeft met de explosie bij de kiosk op de Struikheiweg in Bussum (9 oktober j.l.). In die zaak zijn geen updates te melden. Het onderzoek loopt nog.”

DNA-detective Els Leijs spoort familieleden op:

**‘Het is beter
om te weten hoe
de dingen echt
in elkaar zitten’**

PORTRET

Ajax-fan +
Onderzoeker
Boekenwurm

De gedreven Els Leijs (71) uit Bussum leeft voor haar werk. Maar liefst zes dagen in de week is ze bezig met het opsporen van familieleden voor haar cliënten en dat terwijl ze de pensioenleeftijd al een aantal jaar gepasseerd is. De DNA-detective houdt er ook veel hobby's op na: zo is ze fervent Ajax-fan – ze is om de week in het stadion te vinden – én ze heeft haar handen vol aan haar twee kleinkinderen.

Tekst: Nikola van Krieken, foto's: Bob Awick

In de deuropening van een fraai hoekhuis in Bussum staat Els Leijs, op het eerste oog een standvastige vrouw. We gaan aan de bruine houten eettafel in de woonkamer zitten. Wat direct opvalt is de boekenkast waar misschien wel honderden boeken in staan en die één volledige wand in de kamer bedekt. “Ik houd heel erg van lezen, vooral misdaadboeken”, vertelt ze, kijkend naar alle boeken die ze al heeft verslonden. “Binnenkort gaan mijn man en ik een ‘grote schoonmaak’ houden. Dan ga ik er veel wegdoen.”

Els gaat achter haar computer en laptop zitten, die standaard op tafel staan. Ze is nog ‘even snel’ bezig met een zaak van een van haar cliënten. Nadat ze de laatste dingetjes heeft getypt, schuift ze het scherm aan de kant. Na ons voorzien te hebben van een kop thee vertelt ze waar zij zich zes dagen in de week mee bezighoudt: mensen die op zoek zijn naar hun biologische vader of moeder zijn bij Els aan het goede adres. Sinds 1992 heeft ze ervaring met complexe zoekacties over de gehele wereld en in 2002 startte ze haar eigen recherchebureau.

Spoorloos

Voor veel mensen is het vanzelfsprekend om te weten waar ze vandaan komen, hun ouders en familie te kennen, maar voor anderen is dit een puzzel die ontbreekt in hun leven. Els' passie voor het opsporen van familieleden begon toen zij dertig jaar geleden bij het programma *Spoorloos* ging werken. “Ik kan heel goed begrijpen hoe belangrijk het is dat je weet wie je ouders zijn”, vertelt ze. “Bij *Spoorloos* kwam ik in aanraking met zo veel mensen die leden onder het feit dat ze één ouder of soms zelfs beide ouders niet kenden. Dat raakte mij heel erg.”

“Het gevoel dat er ‘draadjes loshangen’ als je je eigen familie niet kent, is moeilijk voor te stellen voor degenen die dat geluk wel hebben. Het idee dat je zelf moet uitzoeken waar je vandaan komt, je eigen identiteit moet construeren, is een uitdaging die sommigen hun hele leven met zich meedragen. Het gemis van een vader of moeder kan een diepe leegte creëren, waardoor je jezelf voortdurend herinnert aan het feit dat je de helft van jezelf mist”, stelt ze.

In de zeven jaar dat Els bij het tv-programma werkte, kwam ze in contact met talloze mensen die op zoek waren naar hun roots. “Niet iedereen wilde op televisie, en dat bracht me op het idee om een eigen familiezoekbureau te beginnen”, vertelt ze. Al snel ontdekte Els dat dit niet zomaar kon. “Als je onderzoek wilt doen en bepaalde gegevens wilt verzamelen, heb je een vergunning nodig voor een recherchebureau. Dus na het

‘Mijn kinderen moeten mij waarschijnlijk achter mijn computer vandaan trekken’

volgen van een opleiding en het verkrijgen van de benodigde vergunningen begon ik in 2002 mijn eigen onderzoeksbureau, gespecialiseerd in particuliere onderzoeken.”

Concreet

Geadopteerden, donorkinderen, mensen die denken verwisseld te zijn in het ziekenhuis of hun moeder ervan verdenken een affaire te hebben gehad met de bakker op de hoek: iedereen die op zoek wil naar hun biologische vader en/of moeder kan bij deze detective terecht. “Mijn eerste stap was het opzetten van een website om mensen te laten weten dat ik hun kon helpen bij het zoeken naar hun verloren familieleden. Veel mensen die op zoek waren naar familie hadden al enige informatie. Sommige hadden al concrete aanwijzingen, terwijl andere helemaal niets wisten. Ik herinner me een zaak waarbij een man op zoek was naar zijn vader, maar alleen de geschiedenis van zijn moeder kende. In deze situaties probeerde ik een reconstructie te maken van het leven van de moeder op het

moment dat de man verwekt werd. Maar vaak is het moeilijk om verder te komen totdat mensen bereid zijn te praten en delen wat ze weten.”

Dit soort situaties liep te vaak uit op een dood spoor. Daarom besloot de Bussumse zich vanaf 2013 voornamelijk te gaan richten op DNA-onderzoek. “Tien jaar geleden was dit nog relatief onontgonnen terrein. DNA-tests werden steeds toegankelijker en populairder, en bedrijven als MyHeritage begonnen aan hun opmars. Ik begon steeds meer zaken op te lossen en merkte dat er wekelijks nieuwe doorbraken waren voor mijn cliënten.”

**‘Als je een fan bent
ga je niet alleen voor
goede tijden’**

Het onderzoeksbureau van Els is de enige in Nederland die hierin is gespecialiseerd. Ze doet het werk niet alleen. “We hebben een klein, hecht team van vier vaste medewerkers”, vertelt ze. En dat het opsporings-DNA in de familie zit, blijkt ook uit het feit dat Els’ jongste zoon vier dagen in de week voor haar werkt. “Nu werkt hij alleen iets minder, want hij is met vaderschapsverlof.” Ze heeft in totaal drie zoons, waarvan de jongste net voor de tweede keer vader is geworden. “Ik heb twee kleinkinderen, één van 3 en één van een paar maanden oud. Ik vind het echt heerlijk om oma te zijn.” Halverwege de woonkamer staat een box voor haar jongste kleinkind. Ook hangt er

‘Mensen voelen vaak intuïtief dat er iets niet klopt in hun familiegeschiedenis’

een tekening van een kerstboom van haar oudste kleinkind aan de deur geplakt. “Die is nog van vorig jaar, moet ik eerlijk toegeven.”

Complexe werkwereld

Iemands familielid vinden aan de hand van DNA is ingewikkelder dan de meeste zullen denken. Els vertelt hoe ze te werk gaat en probeert inzicht te geven in deze complexe wereld. “Mijn werk begint met een persoonlijk intakegesprek. Hier, aan de eettafel. Dit doe ik bewust zodat cliënten er zeker van zijn dat ze me kunnen vertrouwen, en andersom. Het betreft vaak zware, emotionele verhalen en dat is fijn om in het echt met elkaar te bespreken.” Het komt het meest voor dat iemand op zoek is naar zijn biologische vader omdat de moeder meestal wel bekend of in beeld is, vertelt ze. De cliënt doet vervolgens een DNA-test en die voert Els in bij alle vijf de DNA-databanken. Vanaf dat moment is het wachten op matches. Aan de hand daarvan maakt ze een stamboom van de familie. Ze laat er op haar computer één zien.

“Deze stamboom bestaat uit meer dan vijfhonderd mensen”, vertelt ze. Zelfs de mensen met weinig match-percentages kunnen nuttig zijn in de stamboom en uiteindelijk leiden naar de biologische ouder. Het werk vergt veel doorzettingskracht, geduld en tijd. “Soms ben ik dagen, weken of zelfs jaren bezig met een zaak, maar ik geef niet op totdat ik de ontbrekende schakels heb gevonden en families herenigd heb. Het gevoel van voldoening dat ik zie in de gezichten van mijn cliënten wanneer ze eindelijk hun vermiste dierbaren ontmoeten, is onbetaalbaar”, aldus Els.

Als ik haar vraag waar haar passie en interesse voor haar werk vandaan komt, zegt ze het volgende: “Ik ben een groot voorstander van de waarheid. Het is beter om te weten hoe de dingen echt in elkaar zitten, zelfs als het soms pijnlijk is, dan te leven met halve waarheden. Mensen voelen

vaak intuïtief dat er iets niet klopt in hun familiegeschiedenis, en ik help hun graag de ontbrekende puzzelstukjes te vinden.” Ze vervolgt: “Sinds 2004 is ook de wet veranderd betreft kinderen die geboren zijn uit donorzaad. Deze mensen hebben nu meer recht op informatie over hun biologische vader. Vanaf hun 12de hebben ze recht op bepaalde gegevens, en vanaf hun 16de mogen ze zelfs de identiteit van hun biologische vader kennen. Dit betekent echter niet dat er contact móét plaatsvinden, maar ik kan me voorstellen dat veel mensen op zijn minst nieuwsgierig zijn en elkaar een keer willen ontmoeten.”

Els kan zichzelf helemaal verwikkelen en kwijt raken in de stambomen en verhalen van haar cliënten. Ze haalt een mooie anekdote aan. “In mijn eerste jaar bij *Spoorloos* ontmoette ik iemand die op zoek was naar zijn biologische

ouders. Nu, bijna dertig jaar later, kwam ik weer in contact met hem. Door de nieuwe technologieën en populariteit van DNA-testen is het mij gelukt om zijn ouders te vinden. Dat geeft zo'n goed gevoel."

Ajaciëd

En wat doe je als je niet aan het werk bent? "Dan ga ik naar Ajax", zegt ze trots. "Ik heb een seizoenskaart. Ik ga al jaren met mijn jongste broer naar de wedstrijden." Els is opgegroeid in het Gooi, en heeft zelf altijd gehockeyd en getennist. Op de Bussumse hockeyclub Gooische heeft Els ook haar man ontmoet. "Het was liefde op het eerste gezicht, en nog steeds", vertelt ze met een grijns. Komende februari zijn de twee 46 jaar samen, waarvan 35 jaar getrouwd. Ook haar man werkt nog. "Hij vindt het

niet erg dat ik zoveel werk, alleen zou hij wat vaker op vakantie willen. Ik heb zo iets van: dat komt wel."

Op haar 30ste is de Bussumse begonnen met voetballen. "Ik vond het meteen zo'n leuke sport. Ik heb het altijd jammer gevonden dat ik er niet veel eerder mee ben begonnen." Ook haar liefde voor Ajax ontstond rond die tijd. Het is pijnlijk dat de Amsterdamse club momenteel bijna laatste staat in de poule, maar: "Als je een fan bent ga je niet alleen voor goede tijden", zegt de Ajaciëd erover. Dat een van haar zoons onlangs naar Eindhoven is verhuisd, bevalt haar dan ook niet, zegt ze grappend. "Je kan vanaf zijn balkon net het PSV-stadion zien." *Dus daar zit je nooit?* Ze lacht.

Ondanks dat Els al 71 lentes jong is, denkt ze voorlopig nog niet aan pensioen. "Wat mijn werk betreft werk ik door tot mijn 80ste, en zelfs dan moeten mijn kinderen mij waarschijnlijk achter mijn computer vandaan trekken. Dit werk is mijn passie. Voor mij is dit werk veel meer dan alleen een baan, het is mijn roeping. Elke ochtend word ik wakker met de gedachte: yes, ik mag weer! En dan ben ik zo blij dat ik weer iemand kan helpen om een stukje van hun familiegeschiedenis te ontrafelen. Aan de andere kant besef ik dat ik ook op een dag ineens niet meer wakker kan worden. Ik neem het leven zoals het gaat. Tot die tijd koester ik de kostbare momenten met mijn familie en ben ik enorm dankbaar voor de tijd die ik met hen kan doorbrengen."

In gesprek met locatiemanager Debbie Hendriks

Rocking Up X-Mas bezorgt 75 gezinnen een onvergetelijke kerst

Rocking Up X-Mas – locatie Gooise Meren – gaat in december opnieuw gezinnen verrassen met een luxe kerstpakket. We spraken met locatiemanager Debbie Hendriks. De organisatie, waarover zij vorig jaar zomer las in het tijdschrift van tv-kok Miljuscha Witzenhausen, stal haar hart direct.

Tekst: Jacqueline Roest, foto's: Rocking Up X-Mas

En dat van assistent-locatiemanager Romy en al hun andere veertien collega's. Zij werken allen bij het Bussumse bedrijf ITSC, een sales- & marketing-kantoor dat diverse grote reismerken vertegenwoordigt. "Als bedrijf vinden wij het belangrijk om iets terug te doen voor de medemens in onze gemeente en daarom zetten wij ons vol overgave en overtuiging in voor dit geweldige initiatief", vertelt Hendriks. Het is echt een bedrijfsproject geworden.

Rocking Up X-Mas is een landelijke stichting met inmiddels dertien locaties in Nederland. In Den Haag ligt de oorsprong. Het werd daar een jaar of

tien geleden opgestart, weet Hendriks. "Inmiddels worden daar driehonderd pakketten uitgedeeld." Vorig jaar startte het initiatief in Gooise Meren. Toen werden bijna zestig gezinnen anoniem verrast met een prachtig gevuld pakket. De medewerkers van het bedrijf aan de Nieuwe Spiegelstraat – tegenover de voormalige cacaofabriek Bensdorp – zetten zich al vaker maatschappelijk in. "Dan deden we mee aan NLdoet en gingen we bijvoorbeeld ergens schilderen in een huis voor mensen met een beperking. Dat waren dan losse dagjes."

Maar als fan van Kerstmis en het feit dat ze graag iets voor andere mensen wil doen, past Rocking Up X-Mas, dat in de top 5 van goede doelen van Witzenhausen voorkwam, helemaal in het straatje van Hendriks. "Ik kende dat goede doel eigenlijk helemaal niet en dacht: dat is iets voor mij!" Aanvankelijk wilde ze dit initiatief gewoon privé oppakken, maar ze vertelde erover op het werk. Haar collega Romy zei meteen: superleuk, lijkt me ook fantastisch. Kunnen wij dat niet als bedrijf

'Waar we het eerste jaar nog een weg moesten zoeken, hebben we inmiddels een mooie basis liggen'

oppakken? “Dus dat hebben we samen gepitcht bij onze werkgever en die was eigenlijk meteen enthousiast. Hij zei: laten we dat doen met elkaar, supertof.” De dames trokken de kar en meldden zich aan als locatie bij de landelijke organisatie. “Dat was best nog wel een soort van sollicitatieprocedure. Ook moest je eerst meelopen met een andere locatie. Helemaal prima hoor, maar we wilden graag zelf direct aan de slag.” Dat lukte. “In ons dagelijkse werk organiseren wij vaak events voor grote groepen mensen. We weten dus een beetje hoe dit soort dingen werkt. Niet dat we dachten: we doen dit wel even, maar we hebben hiermee wel ervaring. We hebben het bestuur daarvan kunnen overtuigen.”

Wie komen voor deze actie in aanmerking? “Gezinnen die een moeilijke periode doormaken en veelal afhankelijk zijn van de voedselbank en andere hulpinstanties. Wij

willen ze laten weten dat ze er niet alleen voor staan en ze voor even hun zorgen laten vergeten zodat ze kerst kunnen vieren zoals het bedoeld is.” *En hoe kom je aan de adressen?* “Voor de adressen is de voedselbank natuurlijk een goed begin, omdat daar de mensen gescreeend zijn. Maar de voedselbank is inmiddels zo’n bekend initiatief in Nederland dat er rond de kerst heel veel bedrijven en organisaties zijn die zich daar melden en iets goeds en extra’s willen doen voor de mensen die daar komen. Andere locatiemanagers merkten dat Rocking Up X-Mas soms wel het derde pakket was dat daar werd afgeleverd. Zonde. En dat is geen

kwestie van niet gunnen, maar er is vast ook nog een hele grote groep die we niet kunnen bereiken. Daar hebben we dus wel een beetje rekening mee gehouden. We hebben in ons eerste jaar daarom als laatste de voedselbank gebruikt als aanleveringspunt van gezinnen.”

Adressen

De adressen komen grotendeels via de gemeente Gooise Meren, Versa Welzijn, Schuldhulpmaatje en het Leger des Heils. “Tegen deze instanties hebben we gezegd: we snappen dat jullie de adressen niet kunnen geven, maar misschien kunnen jullie

‘De mensen reageren ontzettend blij en zijn dankbaar. Soms worden we binnen gevraagd’

deze mensen vragen of ze in aanmerking willen komen voor een leuke verrassing rond de kerst." De benaderde mensen konden daarop een aanmeldingsformulier invullen. "Daarmee *tackelen* we direct het privacy-gebeuren." Uiteindelijk hebben Hendriks en collega's ook nog een halve dag meege-draaid bij de voedselbank en de mensen die daar kwamen op dezelfde manier gevraagd of ze belangstelling voor een pakket hebben. Voor alle locaties van Rocking Up X-Mas werd de LINDA.Foundation dit jaar voor het eerst ingeschakeld. "Zij krijgen meer aanmeldingen dan ze aan kunnen." Met toestemming van de aanmelders werden adressen gedeeld.

Kun je iets vertellen over de inhoud van het pakket? "Elk pakket bevat verse ingrediënten voor een heerlijk 3-gangendiner, inclusief recept (middels een QR-code in verschillende talen), ontbijtproducten en een speciaal cadeautje voor ieder kind." Hendriks vervolgt: "We worden hierin gesteund door diverse lokale ondernemers uit Gooise Meren die bijdragen middels een financiële donatie of een donatie in producten. Zo heeft Kiwanis Naarden een geweldige

donatie gedaan van maar liefst 2.200 euro. Maar ook van andere ondernemers, zoals bijvoorbeeld I-Clean Naarden, Autobedrijf de Groot, Digital Nomad IT, hebben wij mooie bedragen mogen ontvangen. Lokale winkeliers zoals Sligro (kersttafelkleden), Bakkerij Kwakman (doosje kerstkransjes) en Kruidvat en Trekpleister (tandpasta, shampoo en douchegel) doneren mooie producten die we kunnen toevoegen aan de pakketten. Zwembad De Zandzee (Bussum), Monkeytown in Bussum, Speelpark Oud Valkeveen (Naarden) en Kasteel Muiderslot in Muiden doneren entreekaarten zodat de kinderen uit deze gezinnen ook eens een dagje uit kunnen zijn."

Hendriks vindt het tof om te zien hoeveel mensen in Gooise Meren bereid zijn om deze groep mensen met de kerst wat extra aandacht te geven. *Is het makkelijk om deze mensen over de streep te trekken?* "Het is eigenlijk wel een beetje leuren", zegt Hendriks eerlijk. "Dat was vooral het eerste jaar. Nu was het wat makkelijker omdat we de juiste contactpersonen hebben." Met name het verkrijgen van de financiële donaties is lastig. "Maar dat geeft niet. We zitten in de

sales, dus we kunnen de stichting goed verkopen", lacht ze. "Dus we geven het ook niet zo snel op. En onze werkgever komt wel echt uit Naarden-Bussum. Hij heeft een groot netwerk en is aangesloten bij verschillende businessclubs. Dat is soms ook een handige ingang. Maar waar we het eerste jaar nog een weg moesten zoeken, hebben we inmiddels een mooie basis liggen."

Het samenstellen van de pakketten vindt plaats in de kantine van hockeyclub Naarden. Het uitdelen van de kerstpakketten gebeurt anoniem. Hendriks legt uit waarom: "Voor ons is de kerstgedachte belangrijk. Bij het afgeven van de pakketten zeggen we ook dat het van een anonieme gever komt die iets goeds wil doen voor een ander en dat hij hoopt dat wanneer het gezin ooit weer in de gelegenheid komt en het financieel wat breder heeft ze eenzelfde dienst terug bewijzen voor dezelfde categorie mensen." Voor het inpakken en bezorgen van de pakketten worden collega's ingeschakeld. Hendriks is ervan overtuigd dat de pakketten bij de juiste gezinnen terecht komen. "De mensen reageren ontzettend blij en zijn dankbaar. Soms worden we binnen gevraagd. Ook vragen ze of we iets willen drinken. Dat is zo mooi: ze hebben al niks, maar hetgeen dat ze hebben willen ze met je delen", zegt Hendriks tot slot.

Direct een financieel steentje bijdragen kan via rockingupxmas.nl/gooisemeren. Daar vindt u een doneerknop. Heeft u vragen of een mooi product voor in het pakket? Mail dan naar gooisemeren@rockingupxmas.nl.

'Dus dat hebben we samen gepitcht bij onze werkgever en die was eigenlijk meteen enthousiast'

Nieuwe parel aan erfgoedlijst Cuypersgenootschap

Deel van Palmkazerne nu gemeentelijk monument

Het is de Stichting Cuypersgenootschap opnieuw gelukt een parel aan hun erfgoedlijst toe te voegen. Zes legeringsgebouwen van de Palmkazerne – met uitzondering van de bijgebouwtjes – en twee schoorstenen van het voormalige keukengebouw aan de Amersfoortsestraatweg 85a in Bussum zijn door het college van B&W aangewezen als gemeentelijk monument.

Tekst: Jacqueline Roest, foto: Historische Kring Bussum

De vereniging en stichting zet zich al meer dan dertig jaar in voor het behoud van bouwkundig erfgoed uit de 19de en 20ste eeuw. Deze monumentenaanvraag werd in mei 2017 al gedaan. Het zwaartepunt van de stichting ligt nu op de bescherming van erfgoed uit de periode van na 1940. Zij streven ernaar zo veel mogelijk samen te werken met andere erfgoedorganisaties.

Norman Vervat van het Cuypersgenootschap is in de gemeente Gooise Meren betrokken bij het behoud van het gebouwde erfgoed. Hij vertelt: “In Gooise Meren hebben wij in de afgelopen jaren vooral veel projecten in Bussum gedaan. Zo hebben wij ons bijvoorbeeld ingespannen voor het behoud en de bescherming van klooster Mariënborg, het behoud van een

bijzondere houten woning aan de Nieuwe ‘s-Gravelandseweg en de bescherming van de Verlosserkerk aan de Ceintuurbaan.”

En nu was de Kolonel Palmkazerne, die dateert uit 1938-1939 en werd gebouwd ter ondersteuning van de verdediging van de grenslinies van Nederland, aan de beurt. “Het is een fraai en historisch waardevol voorbeeld van een gestandaardiseerde kazerne van net voor de Tweede Wereldoorlog”, gaat Vervat verder. “De kazerne is onderdeel van een reeks kazernes die men in die jaren vooral aan de grens met Duitsland heeft gebouwd. Dit is een bijzonder voorbeeld landinwaarts. De architectuur staat onder invloed van Frank Lloyd Wright.” Met name het ensemble rondom de appèlplaats en het exterieur van de gebouwen blijken – na diverse onderzoeken – van cultuurhistorische waarde.

Vervat vervolgt: “De kazerne is ondanks een bombardement in de oorlog en een vliegcrash in de jaren 50 (zie foto) tot op heden vrij gaaf behouden. Het geheel heeft voor de regio een duidelijke cultuurhistorische waarde. Nu het complex een monumentenstatus heeft, blijven de aanwezige waarden voor de toekomst behouden. Dat is de duidelijke meerwaarde van een monumentenstatus. Verminking of sloop zijn straks onmogelijk. Wij zijn erg blij dat de gemeente Gooise Meren deze stap nu zet en dat het fraaie complex wordt opgenomen in de woningbouwplannen voor het gebied.”

Stefanie Hillel uit Bussum:

‘We zijn one big family. Gelukkig!’

Perfectionist +
Verlegen
Trouw

We hebben de open haard even aangestoken – de verwarmingsketel lekt en de verwarming doet het niet – en het is daardoor best frisjes in huis. Voor het vuur staan twee stoeltjes, een bakje gevuld met chocolade-pepernoten op een tafeltje ertussen. Van dat laatste blijven we allebei af. We zijn thuis bij Stefanie Hillel, moeder van de bijna 6-jarige Sarah en partner van Reinier. Ze is al veertien jaar met hem samen.

Tekst: Jacqueline Roest, foto's: Bob Awick

De Bussumse maakt een opgeruimde indruk en terwijl de krullen langs haar gezicht dansen, twinkelen achter de bril met donker montuur haar ogen. Zeker wanneer ze over haar gezin en haar nieuwe baan praat. Iets voorzichtiger is ze over het conflict en de toestand in Israël, haar geboorteland. Later zegt ze daar kort nog iets over, maar als dat onderwerp afgerond is, haalt ze opgelucht adem.

In 2018 kochten Stefanie en Reinier hun jarendertigwoning aan de Laarderweg. Bijna een jaar lang verbouwde manlief de woning om tot een paleisje. “Mijn vriend is aannemer en mijn vader heeft veel geholpen. Alles is aangepakt. Het had wat aandacht nodig”, zegt ze met een knipoog. In de tussentijd trokken ze tijdelijk in bij de ouders van Reinier in Laren.

'Je organiseert de grootste en mooiste dingen en elk evenement is anders'

Stefanie vertelt enthousiast en openhartig over haar verkeringsstijd met haar grote, roodharige liefde. "We hebben elkaar tijdens onze studie vrijetijdsmanagement in Diemen leren kennen." Zij studeerde af, hij haakte af. "Reinier zegt altijd: ik had de buit binnen, dus ik kon stoppen", lacht ze. Zelf woonde ze in IJburg, maar al na een half jaar trok ze in bij Reinier, die in Bos en Lommer woonde. Na negen jaar vertrokken ze uit de hoofdstad en inmiddels hebben ze het prima naar hun zin in het Gooise dorp Bussum.

Volksbuurtje

"Het is hier superleuk en ik heb Amsterdam geen seconde gemist. Ik was namelijk wel bang dat dat ging gebeuren, maar ik zou nu niet meer terug kunnen. Het is hier heel knus en gezellig. We hebben ook wel in Eemnes en Huizen gekeken, maar een station was wel belangrijk. Dan kan mijn moeder vanuit Amsterdam langskomen. Ze heeft geen rijbewijs", legt Stefanie uit. "Nee, als we ergens in het Gooi willen wonen dan is het Bussum." Ze voelen zich inmiddels dan ook al helemaal thuis in de buurt. Reinier is betrokken bij de feestcommissie en de ondernemersraad van basisschool De Hoeksteen, waar hun kleine meisje onderwijs geniet en Stefanie organiseerde bijvoorbeeld mede de Burendag. "Het is een volksbuurtje met normale mensen zoals ons gezin waar – tot op zekere hoogte – ook een sociale controle is." Nu dochter Sarah groter wordt, ligt een verhuizing wellicht in het verschiet. "Ze kan nog prima in de tuin spelen, maar niet op straat. Daar is het gewoon té druk voor. Maar we hebben geen haast en hoeven niet morgen weg hoor", voegt Stefanie daar snel aan toe. "Het is een heerlijk huis."

Stefanie vertelt dat ze een oudere broer, een halfbroer en twee halfzusjes heeft. Haar ouders – een Nederlandse moeder en een Israëlische vader – leerden elkaar kennen in de kibboets. Haar moeder ging daar op haar 18de naar toe en

bleef daar. Pa en ma werden smoorverliefd en uit die relatie werden Stefanie en haar oudere broer geboren. Het gezin keerde terug in Nederland toen Stefanie 6 jaar was. "We gingen wonen in IJsselstein. Ik denk omdat mijn oma daar toen ook woonde; dat was een logische keuze." Toen ze 8 jaar was ging het gezin echter terug naar Israël, om een jaar later weer terug te keren: de relatie tussen Stefanies ouders hield geen stand. Haar vader kreeg later nog drie kinderen (nu 20, 12 en 4,5 jaar). Het jongste halfzusje zit op dezelfde school als Sarah. Stefanie – een familiemens tot in haar tenen – houdt van het vieren van feestdagen, de Nederlandse en joodse. "We gaan allemaal heel goed met elkaar en doen ook veel samen. We zijn *one big family*. Gelukkig!"

Gevechten

Maar die gezinsleden verblijven niet allemaal in Nederland maar in Israël, waar het momen-

teel – op z'n zachtst gezegd – niet prettig is om te verblijven. Daar in het Midden-Oosten zijn in Israël en in het Palestijnse gebied Gaza gevechten gaande tussen strijders van de Palestijnse groep Hamas en het Israëliëse leger. Het heeft al heel veel slachtoffers geëist en de strijd gaat maar door. Stefanie: "Wij hebben daar familie waar je je extra zorgen om maakt. Ik vind het een heel lastig onderwerp om over te praten omdat oorlog mij sowieso erg verdrietig maakt. Niemand wint en voor beide kanten is het vreselijk. Wat moet je erover zeggen?"

Na haar middelbare school kwamen Stefanie, haar broer en moeder in Amsterdam terecht. Ze wilde een mode-opleiding in de hoofdstad volgen. "Ik was 16 jaar en als mbo-student kreeg je toen geen reiskostenvergoeding." Het was een kans om te verhuizen, vond haar moeder. De opleiding ervoer Stefanie als vreselijk ("ik

voelde me daar totaal niet op m'n plek"), maar het was wel een ticket naar het hbo. Echter, na drie jaar studie liet de Bussumse de studieboeken links liggen. Ze ging werken en vertrok met haar toenmalige vriend naar Turkije ("superleuke tijd, maar niet mijn toekomst"). Deze man bleek geen blijvertje en ze keerde terug naar Nederland, waar ze zich inschreef voor de studie vrijetijdsmanagement. Daar opende ze haar hart voor kunst en cultuur. Eerder kwam dat niet voor in haar wereldje, zegt ze daarover. Ze liep stage bij

**'Toen ik hier kwam
wonen, zei ik tegen mezelf:
ik ga bij Spant werken'**

Podium Mozaïek in Amsterdam en bleef dertien jaar plakken ("het was daar zo leuk en ik ben na mijn stage nooit meer weggegaan").

Maar dat 'trouw zijn aan' en die loyaliteit heeft ze uiteindelijk wel opgegeven, want sinds ruim een jaar werkt ze bij theater- en congrescentrum Spant in Bussum. "Toen ik hier kwam wonen, zei ik tegen mezelf: ik ga bij Spant werken. Als het niet nu is dan is het in ieder geval ooit. Ik kwam namelijk elke dag langs Spant, want mijn dochter zat daar tegenover op kinderopvang Bommelburcht. In de coronatijd vond ik het een beetje spannend om een andere baan te zoeken en de vastigheid weg te doen, zeker in die sector. Op een gegeven moment zag ik de vacature 'accountmanager congres & evenementen'. Toen dacht ik: dit is mijn kans." Ze solliciteerde, maar was te laat. Iemand anders had de functie al gekregen. Ze beloofden haar cv te bewaren, omdat ze een leuke en geschikte kandidaat was. Prompt werd ze in mei 2022 gebeld door Paul Haighton, de directeur van Spant. Hij wilde een vrijblijvend kennismakingsgesprek ("superleuk"). De dertiger viel kennelijk in de smaak, want twee maanden later was er een functie beschikbaar die haar op het lijf geschreven is. "Het sollicitatiegesprek ging hartstikke goed en twee weken later was het beklonken."

'Beste beslissing'

En hoe blij ze ook was om in Bussum aan de slag te kunnen, des te moeilijker vond ze het om haar vertrek bij haar toenmalige werkgever te melden. "Dat was zwaar en verdrietig. Het was mijn thuis en familie. Ik heb daar zo lang gezeten, vanaf m'n 23ste." Daar deelde ze met haar collega's belangrijke momenten, zoals de geboorte van haar dochter. "Maar het is de beste beslissing ooit geweest. Ik wilde dichter bij huis werken – dat is een mooie bijzaak -, maar het was ook gewoon tijd om iets anders te doen. Grotere dingen organiseren en meer uitdaging. Op een gegeven moment is het gewoon tijd om afscheid te nemen." Bij Mozaïek was ze voornamelijk bezig met de organisatie rondom de theaterprogrammering; bij Spant richt ze zich voornamelijk op de zakelijke evenementen.

Wat houdt jouw nieuwe werk precies in? "Als accountmanager ben ik verantwoordelijk voor de acquisitie en het organiseren van de zakelijke evenementen en congressen. Wij organiseren dan van begin tot eind het evenement. Tot aan de dag zelf. Daarnaast

is het ook het onderhouden van relaties. Ik zeg soms ook: je bent account- en eventmanager. Inhoudelijk – het programma zelf – is echt aan de opdrachtgever, maar als locatie gaan wij daar heel ver in om met de opdrachtgever mee te denken. Dat is echt de leuke uitdaging die ik op m'n oude werk miste. Je organiseert de grootste en mooiste dingen en elk evenement is anders." De begeleiding op de dag zelf doet ze niet ("daar zijn de dutymanagers voor"), maar vaak komt ze wel even kijken of alles zo goed uitpakt zoals het is bedacht.

Inmiddels heeft ze – van groot tot klein – zo'n 25 events georganiseerd. "Ze zijn allemaal leuk en bijzonder op hun eigen manier. Het is heel leuk als een evenement uitpakt qua *branding*. Ik word heel blij als alles klopt tot in de puntjes." *Je bent een perfectionist?* "Ja, eigenlijk wel, want het is fijn als alles klopt. Maagd is ook mijn sterrenbeeld", schatert ze. "Soms is dat ook beetje spannend omdat het allemaal bij elkaar moet komen. Maar dit is het leukste om te doen en ik ben er ook goed in, denk ik." Inmiddels is ze ook de contactpersoon voor de lokale verenigingen en stichtingen. "Het is zo leuk dat ze bij Spant een podium krijgen en dat ik daarbij kan helpen. Daar word ik heel erg blij van. Een mooie balans van mijn werk."

Dochter

En waar wordt Stefanie nog meer gelukkig van? "Samen eten met vrienden en familie. Lekker koken en nieuwe recepten uitproberen", reageert ze direct. "Maar ik houd ook van thuis zijn. Lekker in m'n eigen tempo Netflixen. En ik ben veel met m'n dochter bezig. Zij houdt niet van stilzitten. Dus we zwemmen en gaan graag naar Heidezicht (speeltuin aan de Randweg, red.) en Oud Valkeveen (speelpark, red.). Sarah is een vrolijk, blij ei." Met haar blonde haar en blauwe ogen lijkt ze qua uiterlijk niet op haar moeder. "Maar als je kijkt naar haar gezichtsuitdrukkingen dan zie je mij en qua karakter is het een mooie combi van ons samen." *Is het trouwens een bewuste keuze dat jij en Reinier niet getrouwd zijn?* "Nou, als hij me zou vragen, zal ik geen nee zeggen. Maar, we hebben het er eigenlijk niet over. Ben ook niet iemand van een grote bruiloft in een witte jurk." Ze krijgt bij de gedachte alleen al de kriebels dat op zo'n dag alle ogen op haar

gericht zouden zijn. Ze is verlegen, geeft ze dan ook toe. "Ik heb vroeger weleens geprobeerd mee te doen met een theatergroep, maar als ik aan de beurt was, blokkeerde ik compleet. Daarom is mijn huidige werk – lekker achter de schermen kijken hoe anderen *shinen* – zo fijn."

De Bussumse was ook een poosje vrijwilliger bij de VoorleesExpress ("daar hebben ze echt mensen nodig"). De Stichting VoorleesExpress zorgt ervoor dat kinderen die moeite hebben met taal extra aandacht krijgen. "Wij lezen Sarah elke avond voor. Dat is voor ons normaal, maar niet elk kind wordt voor het slapengaan voorgelezen. Terwijl het zó belangrijk is." Stefanie was gekoppeld aan een 8-jarig jongetje uit Macedonië. Zijn ouders zijn hier als expats en wilden niet dat zij hem de Nederlandse taal verkeerd zouden aanleren. Zij schakelden alle extra hulp in. Overigens heeft de slanke Stefanie een broertje dood aan sporten ("ik beweeg genoeg en wandel vaak naar het bos") en wil ze af van haar claustrofobie, waardoor ze ook niet meer durft te vliegen ("ik krijg paniekaanvallen en begin te zweten"). Gelukkig hoeft ze niet per se naar de "andere kant van de wereld". Maar ze houden van skiën en Reinier vliegt daar liever naartoe. "Ik ben van plan om iets aan die vliegangst te doen", verzekert ze. Reinier blij!

Tot slot. *Hoe kijk je terug op je leven?* "Oei, moeilijke vraag. Mooi, bijzonder, leuk, spannend, rustig." *Ben je gelukkig?* "Ja!" *Tevreden ook?* "Over het algemeen wel, maar er is nog zo veel te doen, te zien en te leren. Ik kan niet zo goed stilzitten. Er moet wel altijd iets zijn om naar uit te kijken, anders word ik onrustig. Dat kan een reis zijn die gepland staat of een etentje het volgende weekend. Het zit in de kleine dingen van het leven."

**'Reinier zegt altijd:
ik had de buit binnen,
dus ik kon stoppen'**

Nog veel meer!

Blijf betrokken bij Bussum, Naarden, Muiden en Muiderberg

Op BussumsNieuws.nl, NaarderNieuws.nl en MuiderNieuws.nl schrijven we elke dag nieuwe artikelen en mooie verhalen.

Als lid kun je ze allemaal lezen.

Zoals deze:

'Geen saai overzicht'
Spaar geschiedenis-
boek van Naarden
bij elkaar

Participatiekoor:
'Het samen zingen,
is het allerfijnste
dat er is'

Bussum op IJs
Vier weken lang
ijspret in
hartje Bussum

Bijzondere actie
'Ik wil een
voorbeeld zijn,
anderen inspireren
en motiveren'

**Experiment in de
Woningen in
Gooise Meren
voor cruciale
beroepen**

**Nog veel meer nieuws,
interviews en regio.
Elke dag online.**

Petitie 'Smalspoor'
Is de gemeente Gooise
Meren gevoelig voor de
588 handtekeningen?

EXTRA

BUSSUMSNIUWS NAARDERNIEUWS MUIDERNIEUWS

Nog geen lid? Schrijf je in via BussumsNieuws.nl, NaarderNieuws.nl en MuiderNieuws.nl